LAUSUNTO 3.5.2017

Eduskunnan puolustusvaliokunta
PuV@eduskunta.fi

Aihe: Puolustusvaliokunta keskiviikko 10.05.2017 klo 09:30 / VNS 3/2017 vp / Asiantuntijapyyntö
Asia: VNS 3/2017 vp Valtioneuvoston puolustusselonteko

PUOLUSTUSTEOLLISUUDEN NÄKEMYKSET VALTIONEUVOSTON SELONTEOSSA

Oy Sisu Auto Ab (Sisu) kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto vastauksena esittämäänne pyyntöön.

Kansallisen osaamisen varmistaminen

Ref: Puolustusselonteko VNS 3/2017, 4.3.4 Puolustusjärjestelmän yhteiset suorituskyvyt: Uudistetun logistiikkajärjestelmän toiminta vakiinnutetaan harjoitustoiminnasta ja kriisinhallinnasta saatujen kokemusten perusteella. Osaamisen, kriittisen materiaalin ja tietovarantojen tiedon käytettävyys varmistetaan kansallisesti

Sisu on vuonna 1931 perustettu kotimainen kuorma-autojen, raskaiden erikois-ajoneuvojen, suojattujen sotilasajoneuvojen ja näihin liittyvien ajoneuvoteknologia- ja projektipalveluiden toimittaja. Sisu toimii kansainvälisesti verkottuneena osana yhteiskuntaamme ja edesauttaa kuljetusvälinealan ammattitaidon kehittymistä ja säilymistä kotimaassamme. Sisun toiminnassa tuotetut runsaat sata diplomityötä ovat todisteena kansallisen tutkimus- ja kehitysverkostomme vahvasta yhteistyöstä.

Ajoneuvoteollisuuden toimittajaketjun vientikasvulle kotimaisen lopputuote-valmistuksen olemassaolo on elintärkeää. Sisu tarvitsee pitkälle kehitettyjä komponentteja, joiden tuottaminen kotimaassa on järkevää. Sisu-kuorma-autoja on vuosien kuluessa toimitettu kymmeniin vientimaihin ja samalla erilaisten kotimaisten komponenttien tuottajat ovat saaneet mahdollisuuden myös suoran vientitoiminnan käynnistämiseen.

Puolustusvoimien hankinnat ovat teollisuudellemme ratkaisevan tärkeitä. Vuodesta 2009 saakka jatkunut hankintojen järjestelmällinen kohdentaminen ulkomaisille toimittajille on vaarantanut koko kotimaisen kuljetusvälineteollisuuden mahdolli-suudet jatkaa yhteistyötä Puolustusvoimien kanssa. Ulkomaisille toimittajille kohdistuneet PV:n huoltojoukkojen logistiikkajärjestelmien kehittämishankkeisiin liittyneet raskaiden kuorma-autojen hankinnat[5)], yhdessä aiemmin esillä olleiden 6x6-maastokuorma-autohankintojen kanssa ovat yhteisarvoltaan lähes 200 M€. Tämä vastaa noin tuhannen auton tuotantoa ja tarkoittaa siten runsaan 800 miestyövuoden kotimaisen työn menetystä.

Oy Sisu Auto Ab
PL 68 / P.O. Box 68
Tammisaarentie 45
FI-10301 Karjaa
Finland

Puh/Tel +358 (0)10 2751
Fax +358(0)19 236044
www.sisuauto.com

Y-tunnus 0985356-0
VAT FI09853560
Kotipaikka/Domicile Raasepori

Svenska Handelsbanken
IBAN FI02 3131 3001 1736 08 BIC HANDFIHH
Nordea:
IBAN FI45 2333 1800 0091 38 BIC NDEAFIHH
OVT 003709853560

Sotilaallisen huoltovarmuuden turvaaminen

Ref: Puolustusselonteko VNS 3/2017, 4.9. Sotilaallinen huoltovarmuus: Puolustusvoimien sodan ajan suorituskyvyt perustuvat suurelta osin muualta yhteiskunnasta saataviin resursseihin. Sotilaallisella huoltovarmuudella turvataan puolustusvoimien kriittisten järjestelmien toimintakyky yhteiskunnan häiriötilanteissa.

Valtioneuvoston periaatepäätös Suomen puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan turvaamisesta[2] määrittää Suomen puolustuksen kriittisiksi suorituskykyalueiksi johtamisen, verkostotoiminnan, tiedustelun, valvonnan ja maalittamisen tuen, vaikuttamisen sekä suojan.

Puolustusvoimien logistiikan kehittämisohjelman mukaisesti hankitaan kaikille puolustus-haaroille yhteisiä taistelijan taistelukestävyyteen ja suorituskykyyn vaikuttavia välineitä, ampumatarvikkeita ja ajoneuvoja. Kehittämisohjelman huollon ja logistiikan osahankkeen rakentamisvaiheen ensimmäisessä osassa on painopisteenä maavoimien operatiivisten joukkojen varustaminen[3]

Valtioneuvoston päätöksen[2] mukaisesti kriittisten alueiden osalta tulee varmistaa tarvittavan teknologisen osaamisen, elinjakson hallinnan ja tuotantokyvyn säilyminen Suomessa kaikissa olosuhteissa sekä tämän huomioiminen hankintatoimessa hankintoja ohjaavilla toimilla.

Puolustushallinnon tekemillä hankintapäätöksillä[5] ulkomailta hankittavilla, EU:n yhteisen puolustustarvikeluettelon[1 tarkoittamiksi puolustustarvikkeiksi lukeutuvilla kuorma-autoilla tullaan kuljettamaan esim. ammuksia (suorituskykyalue 3, vaikuttaminen), johtamiskontteja (suorituskykyalue 1, johtaminen), mahdollisesti myös ELSO –kontteja (suorituskykyalue 2, tiedustelu, valvonta, maalittamisen tuki) ja niillä on myös mahdollista vetää kenttätykkejä (suorituskykyalue 3, vaikuttaminen). Meneillään olevilla hankintajärjestelyllä voidaan hankkia ajoneuvoalustat myös uuteen meritorjuntaohjusjärjestelmään (suorituskykyalue 3, vaikuttaminen).

Sisu Auto on osa sekä yhteiskuntamme että puolustusvoimiemme varautumista.

Teknologiapooli vastaa Huoltovarmuuskeskuksen ja Teknologiateollisuus ry:n välisen sopimuksen mukaisesti oman teknologia-alan varautumisesta vakavien häiriötilanteiden ja poikkeusolojen varalle. Poolin muodostavat sitä johtava poolitoimikunta, poolin toimisto ja alan yritykset, ml. Sisu. Poolin toiminta painottuu siihen kriittiseen teknologiateollisuuden tuotantoon, joka on yhteiskunnan toimivuuden kannalta välttämätöntä vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Sisun henkilöstö on varattu Uudenmaan aluetoimiston asevelvollisuuslain 1438/2007 89§ perusteella tekemällä päätöksellä[4] toimimaan poikkeusoloissa Sisun kuorma-autotehtaalla, kuorma-autojen tuotantotehtävissä turvaamassa kriittisen suorituskyvyn tuotanto- ja ylläpitokykyä poikkeusolosuhteissa.

Oy Sisu Auto Ab
PL 68 / P.O. Box 68
Tammisaarentie 45
FI-10301 Karjaa
Finland

Puh/Tel +358 (0)10 2751
Fax +358(0)19 236044
www.sisuauto.com

Y-tunnus 0985356-0
VAT FI09853560
Kotipaikka/Domicile Raasepori

Svenska Handelsbanken
IBAN FI02 3131 3001 1736 08 BIC HANDFIHH
Nordea
IBAN FI45 2333 1800 0091 38 BIC NDEAFIHH
OVT 003709853560

Valtioneuvoston päätökseen[2] perustuen Puolustusvoimien raskaiden ajoneuvojen hankinnoissa voidaan menetellä poikkeuksellisesti, keskeisten kansallisten turvallisuus-etujen turvaamiseksi ohjaamalla hankinnat kotimaiselle huolto-varmuuden kannalta kriittiseksi luetulle yritykselle, jonka tuotevalikoimaan nämä tuotteet kuuluvat. Ainoastaan näin menetellen hankinnat edistävät Puolustus-voimien kriittisen suorituskyvyn tuotantokykyä poikkeusolosuhteissa, kuten Valtioneuvoston päätös[2] edellyttää.

Puolustusvoimien hankinnat eivät toteudu Valtioneuvoston Puolustusselonteon mukaisesti

Valtioneuvoston periaatepäätös Suomen puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan turvaamisesta sekä nyt lausuntopyyntönne kohteena oleva Valtioneuvoston puolustusselonteko edellyttävät puolustusvoimien järjestelmiin liittyvän osaamisen ylläpitoa ja kehittämistä. Järjestelmien toiminta varmistetaan kohdentamalla kriittisten järjestelmien osana toteutettavat kuorma-autokalusto-hankinnat kotimaiselle toimittajalle. Näin ei Puolustushallinnon hankkeissa kuitenkaan menetellä. Valtioneuvoston periaatepäätös ja selonteko eivät määrittele kyllin konkreettisesti tarvittavia käytännön toimia ja menettelyjä, koska nyky-tilanteessa kriittisen suorituskyvyn kuorma-autokalustohankinnat kohdennetaan Puolustushallinnon toimesta ulkomaisille toimijoille.

Puolustushallinnon kuorma-autohankintojen jatkuva kohdentaminen ulkomaisille valmistajille on tehnyt mahdottomaksi sotilasajoneuvomallistomme ylläpidon ja kehityksen Puolustushallintomme tarpeisiin, joten Sisun ja Puolustusvoimien jo 80 vuotta kestänyt yhteistoiminta on nyt päättymässä. Kriittiseen kuorma-autokalustoon liittyvä huoltovarmuus ja ajoneuvotekninen osaaminen kotimaassamme tulevat näin nopeasti rapautumaan.

Kunnioittaen,

Oy Sisu Auto Ab

Timo Korhonen
Hallituksen puheenjohtaja

0) SÄHKÖPOSTIVIESTI puv@eduskunta.fi, 21.4.2017
1) EUROOPAN UNIONIN YHTEINEN PUOLUSTUSTARVIKELUETTELO 17.3.2014, LUOKKA ML6, HUOMAUTUS 2
2) SUOMEN PUOLUSTUKSEN TEKNOLOGISEN JA TEOLLISEN PERUSTAN TURVAAMINEN, ISBN: 978-951-25-2771-7 (pdf)
3) MAAVOIMIEN HUOLTO, HUOLLON TARKASTAJAN ESITYS PIA –HANKESEMINAARISSA 10.-11.2.2016
4) PUOLUSTUSVOIMAT, UUDENMAAN ALUETOIMISTO, ILMOITUS 22.4.2016 2016/VAP
5) PUOLUSTUSMINISTERIÖN TIEDOTE 16.2.2017; PUOLUSTUSVOIMAT HANKKII RASKAITA KUORMA-AUTOJA

Oy Sisu Auto Ab
PL 68 / P.O. Box 68
Tammisaarentie 45
FI-10301 Karjaa
Finland

Puh/Tel +358 (0)10 2751
Fax +358(0)19 236044
www.sisuauto.com

Y-tunnus 0985356-0
VAT FI09853560
Kotipaikka/Domicile Raasepori

Svenska Handelsbanken:
IBAN FI02 3131 3001 1736 08 BIC HANDFIHH
Nordea:
IBAN FI45 2333 1800 0091 38 BIC NDEAFIHH
OVT 003709853560